

**ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH QUẢNG NGÃI**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 2821 /UBND-VX

Quảng Ngãi, ngày 05 tháng 10 năm 2011

V/v cung cấp thông tin liên
quan đến một số sản phẩm
và địa danh du lịch trên địa
bàn tỉnh Quảng Ngãi

TRUNG TÂM CÔNG BÁO & TIN HỌC Q. NGÃI	
CV	Số: 2914
ĐẾN	Ngày: 07/10/2011
	Chuyên:

Kính gửi: Tổ chức Kỷ lục Việt Nam

Theo nội dung Công văn số 356/CV1-KLVN ngày 09/9/2011 của Tổ chức Kỷ lục Việt Nam về việc hỗ trợ cung cấp thông tin đề cử thành viên S100, UBND tỉnh Quảng Ngãi đã chỉ đạo các các sở, ban ngành, địa phương liên quan khảo sát, tổng hợp các thông tin liên quan đến một số sản phẩm và địa danh du lịch trên địa bàn tỉnh.

Theo đó, ngoài các sản phẩm và địa danh du lịch của tỉnh Quảng Ngãi được Tổ chức Kỷ lục Việt Nam đưa vào danh sách đề cử thành viên S100 (gồm *Tỏi Lý Sơn, Quế Trà Bồng; Cá bóng Sông Trà, Don Hiền lương; Chùa Pháp Hóa - đường Trần Hưng Đạo, thành phố Quảng Ngãi, bãi biển Sa Huỳnh*), UBND tỉnh Quảng Ngãi xin được giới thiệu thêm các sản phẩm và địa danh du lịch nổi tiếng đã từng được nhiều người trong và ngoài nước biết đến, cụ thể:

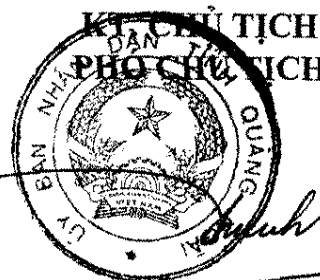
1. Món ăn đặc sản nổi tiếng: Mạch nha, Cá Niêng.
2. Ngôi chùa nổi tiếng: Sắc tứ Tổ đình Thiên Ân (thị trấn Sơn Tịnh, huyện Sơn Tịnh), Chùa Ông (xã Nghĩa Hòa, huyện Tư Nghĩa).
3. Điểm đến hấp dẫn: Bãi biển Mỹ Khê (huyện Sơn Tịnh, tỉnh Quảng Ngãi).

UBND tỉnh Quảng Ngãi cung cấp thông tin (*Chi tiết tại các Phụ lục kèm theo*) và đề nghị Tổ chức Kỷ lục Việt Nam xem xét, giới thiệu thêm các sản phẩm và địa danh du lịch nổi tiếng nêu trên của tỉnh Quảng Ngãi vào danh sách đề cử Thành viên S100.

Rất mong sự quan của Tổ chức Kỷ lục Việt Nam ./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- TT Tỉnh ủy, TT HĐND tỉnh;
- CT, PCT UBND tỉnh;
- Các Sở: Văn hóa - Thể thao và Du lịch, Nội vụ;
- UBND các huyện: Lý Sơn, Sơn Tịnh, Đức Phổ, Trà Bồng, Tây Trà;
- VPUB: C, PVP (VX), CBTH;
- Lưu: VT, VH.XH.qn655

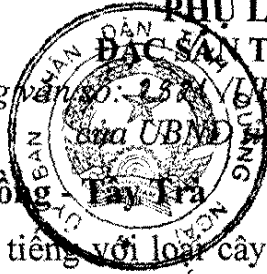

Lê Quang Thích

PHỤ LỤC SỐ 1

ĐẶC SẢN THIÊN NHIÊN

(Kèm theo Công văn số 157/UBND-VX ngày 05 tháng 10 năm 2011 của UBND tỉnh Quảng Ngãi)

1. Quế Trà Bồng

Trà Bồng nổi tiếng với loại cây trồng đặc chủng là cây quế. Sở dĩ quế Trà Bồng nổi tiếng là do vỏ quế dày, nhiều tinh dầu và rất thơm mà các loại quế ở nơi khác không có được. Quế không chỉ cung cấp nhu cầu trong nước, mà còn là mặt hàng xuất khẩu, được thị trường thế giới ưa chuộng. Quế là nguồn dược liệu quý, được dùng nhiều trong Đông y, Tây y và còn được dùng làm gia vị. Ngoài ra, vỏ quế còn được các nghệ nhân tạo nên những sản phẩm lưu niệm có giá trị như bình trà, ly, hũ tắm, độc bình... được du khách trong và ngoài nước ưa chuộng.

Năm 2008, Quế Trà Bồng - Tây Trà được Cục Sở hữu trí tuệ cấp giấy chứng nhận đăng ký nhãn hiệu số 122947 nhằm đảm bảo thương hiệu sản phẩm Quế Trà Bồng - Tây Trà.

2. Tỏi Lý Sơn

Lý Sơn, nổi tiếng với biệt danh là “*Vương quốc tỏi*”, nói đến Lý Sơn người ta nghĩ ngay đến cây Tỏi, bởi Tỏi ở đây không những khác lạ với nơi khác về hình dáng mà còn khác về chất lượng.

Tỏi Lý Sơn có kích thước khá khiêm tốn, nếu so với Tỏi Trung Quốc hay tỏi các nơi khác. Tỏi Lý Sơn nổi tiếng thơm ngon với hương vị đặc trưng. Để có được mùi vị ấy, trước khi xuống giống, người dân sử dụng một lượng cát trắng trên đảo để bón lót cho các ruộng Tỏi. Đây thực chất là các lớp san hô vỡ vụn có tính chất giữ nhiệt, giữ ẩm và tạo hương vị cay nồng riêng có của Tỏi Lý Sơn. Không những thế, hàm lượng tinh dầu có trong Tỏi Lý Sơn khá cao nên được người tiêu dùng ưa chuộng dùng làm gia vị chế biến thực phẩm, đặc biệt ở Lý Sơn còn có Tỏi một. Tỏi một là loại Tỏi quý ở Việt Nam, trong quá trình sinh trưởng và phát triển loại Tỏi này không giống như các loại tỏi thường (một củ có rất nhiều tép) mà mỗi củ Tỏi này chỉ có duy nhất một tép. Vì vậy, tất cả chất dinh dưỡng của cây Tỏi chỉ tập trung vào một tép một cách tự nhiên, mà những người dân trồng tỏi cũng không thể tác động vào cây Tỏi để cho ra loại Tỏi một này được. Trong một ruộng (rẫy) Tỏi, khi thu hoạch thì có rất ít loại Tỏi này nên người dân rất quý vì có công dụng rất đặc biệt so với loại tỏi thường và là nguồn dược liệu vô cùng quý giá trong Đông y để chữa được nhiều bệnh.

Năm 2007, Hành - Tỏi Lý Sơn được Cục Sở hữu trí tuệ cấp giấy chứng nhận đăng ký nhãn hiệu số 92797 nhằm đảm bảo thương hiệu sản phẩm Hành-Tỏi Lý Sơn.

PHỤ LỤC SỐ 2

ĐIỂM ĐIẾN HẤP DẪN

(Kèm theo Công văn số: 2821/UBND-VX ngày 05 tháng 10 năm 2011

của UBND Tỉnh Quảng Ngãi)

1. Biển Mỹ Khê

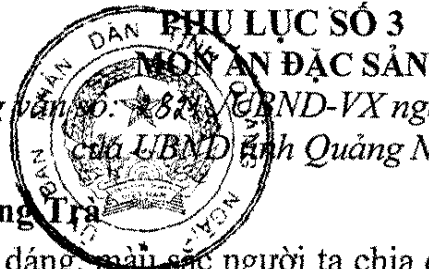
Bãi biển Mỹ Khê nằm trên quốc lộ 24B, cách thành phố Quảng Ngãi 15 km, cách cảng Dung Quất 16 km và gần cảng Sa Kỳ, thuộc địa phận thôn Cổ Lũy, xã Tịnh Khê, huyện Sơn Tịnh. Mỹ Khê là bãi tắm lý tưởng với không gian yên bình, bãi biển có hình cong lưỡi liềm với bãi cát vàng, nước trong xanh, độ dốc thoải. Chạy dài 7 km quanh bờ biển là những rừng phi lao xanh ngút ngàn, bên cạnh là con sông Kinh lặng lẽ, thơ mộng, mang vị ngọt của thượng nguồn đổ về và vị mặn của biển hòa vào nhau đem lại nhiều đặc sản biển phong phú. Tại đây, bạn có thể du thuyền ra Lý Sơn, Dung Quất - Vạn Tường, Sa Huỳnh hay ngược về cửa Đại và Cổ Lũy cô thôn cách đó không xa.

2. Biển Sa Huỳnh

Nằm dọc theo Quốc lộ 1A, bãi biển Sa Huỳnh thuộc xã Phổ Thạnh, huyện Đức Phổ, tỉnh Quảng Ngãi, cách thành phố Quảng Ngãi 60 km về phía Nam, từ lâu Sa Huỳnh được biết đến như một điểm du lịch khá lý tưởng cho du khách trong và ngoài nước.

Vẻ đẹp quyến rũ của bãi biển Sa Huỳnh được tạo nên bởi bờ cát trắng mịn trải dài hàng cây số, trông xa giống như áng tóc xõa của người con gái đang tuổi xuân thì. Biển Sa Huỳnh nổi tiếng bởi làn nước trong xanh, lấm tấm, nhiều cá, những rặng san hô tuyệt đẹp cùng những đảo nhỏ ven bờ với thiên hình vạn trạng, tạo nên một bức tranh sơn thủy hữu tình.

Có đi thuyền dọc bãi biển mới cảm nhận được hết vẻ đẹp thiên nhiên giữa biển, trời nơi đây, nhất là mỗi độ Xuân về. Nằm cách bờ chừng hơn một hải lý là dãy đá ngầm cùng rặng san hô, thế giới của rong biển và những đàn cá đa dạng về chủng loại và màu sắc. Sự sống của đại dương chẳng khác nào một xứ sở thần tiên đang diễn ra trước mắt. Thú vị nhất là đứng trên đỉnh núi Bà Núi vào buổi chiều tà, phóng tầm mắt ra khơi xa ngắm những tia nắng cuối cùng sắp khuất sau rặng núi, hay ngồi dưới hàng dương lồng gió mà nghe lời thì thầm muôn đời của khơi xa. Trời, mây, sóng, nước..., tất cả như hòa lẫn, quấn chặt vào nhau, tạo nên sự thơ mộng và đầy quyến rũ cho bức tranh thiên nhiên của Sa Huỳnh...

PHỤ LỤC SỐ 3
MÓN AN ĐẶC SẢN
 (Kèm theo Công văn số: 823/UBND-VX ngày 05 tháng 10 năm 2011
 của UBND Tỉnh Quảng Ngãi)

1. Cá bống sông Trà

Tùy theo hình dáng, màu sắc người ta chia cá bống ra làm nhiều loại: cá bống thê, cá bống dô, cá bống nhọn, cá bống mú, cá bống tượng, nhưng ngon nhất là cá bống cần và cá bống cát. Hai loại cá bống này thịt thơm, xương mềm, vị đậm đà chân chất. Nếu cá bắt bằng đặt trúm ở vùng Trường Xuân, An Bường thì càng hấp dẫn, độc đáo, có mùi đặc biệt, có hương lạ lùng, làm cho ai đã một lần thưởng thức thì sẽ nhớ mãi món ăn bình dị này.

Cá bống sông Trà mà kho kiểu “móc câu”, rim với nước mắm cá cơm vùng Kỳ Tân, An Chuẩn, ướp nghệ tươi già giã nhỏ, rắc tiêu sọ Trà Phong và ăn cùng niêu cơm gạo ba trắng, trì trì của đồng đất cát Ba Gia, Tịnh Hiệp, Nghĩa Lâm..., uống mo đài nước chè xanh Minh Long..., thì không có gì sánh bằng!

Khi đến với Quảng Ngãi, muốn thưởng thức món cá bống, bạn có thể đến tất cả các nhà hàng trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi.

2. Don

Don thuộc họ nhà hên, hình quả trám, vỏ mỏng úp vào nhau, con dài nhất chưa đến 2cm, thường sống ở nước lợ sông Trà Khúc, sông Vệ.

Chế biến don rất đơn giản. Don được nấu lên theo tỷ lệ một bát don hai bát nước. Khi don chín, đãi bỏ vỏ, lấy ruột cho vào nước luộc, nêm gia vị, mắm muối, thêm hành lá và hẹ, ăn với bánh tráng sống hoặc bánh tráng nướng và nhất thiết phải kèm với ớt xiêm.

Người ta còn dùng don để nấu canh, nấu cháo. Nếu muốn sang hơn thì làm món thịt don xào với miến, bún mì... Có lẽ, không món ăn nào thuộc hàng đặc sản vừa ngon mà lại rẻ bằng don. Ở Quảng Ngãi có nhiều quán don nhưng nổi tiếng vẫn là don ở Vạn Tượng (xã Nghĩa Hòa, huyện Tư Nghĩa), don Nghĩa Hiệp, don Phú Thọ (xã Nghĩa Phú, huyện Tư Nghĩa).

3. Cá niêng

Cá niêng là loại cá đặc trưng của sông suối vùng núi rừng nên tất cả các huyện miền núi của tỉnh Quảng Ngãi đều có. Thân hình hơi dẹp, thon thả như con thoi, vảy bạc lấp lánh, cá niêng thường tìm ăn các loài vi sinh vật dưới chân những ngọn thác nước nên việc câu và bắt tương đối khó.

Cá niêng kẹp vào gấp tre tươi, nướng trên than hồng, chỉ cần mỡ chảy xèo xèo, mùi thơm nức mũi là đã thấy ngon miệng rồi, nếu gỡ từng miếng thịt cá vàng ươm chấm vào chén mắm gừng hoặc ớt xiêm già cùng với muối sống, ruột cá niêng chung và lai rai cùng ly rượu tăm, thì chắc chắn món ăn này sẽ theo người thưởng thức đi đến cùng trời cuối đất.

Khi đến với Quảng Ngãi muốn thưởng thức món cá niêng, bạn có thể đến tất cả các nhà hàng trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi.

4. Mạch nha

Làm mạch nha chỉ cần có hai thứ: mọng lúa phơi khô nghiền thành bột và gạo nếp. Trước kia, để làm mọng người ta chọn giống lúa ruộng (loại lúa địa phương này hạt to, hàm lượng chất béo cao, nhưng năng suất thấp nên sau này bị tuyệt chủng). Hai loại nguyên liệu này đem ủ với nhau rồi cô đặc thành nha. Tuy vậy, đây là nghề thủ công nên tùy theo cách gia giảm tỷ lệ, cách thức ủ, nấu mà mỗi lò có hương vị, màu sắc, chất lượng khác nhau.

Nổi tiếng ở Quảng Ngãi là mạch nha Đồng Cát (huyện Mộ Đức), mạch nha Quảng Ngãi (thành phố Quảng Ngãi). Mạch nha Quảng Ngãi vị ngọt thanh dịu, bỏ lạnh, không ngọt gắt như đường nhưng lại đậm đà hương vị quê hương nên du khách ra Bắc vào Nam thường chọn mang về làm quà.

PHỤ LỤC SỐ 4 NHỮNG NGÔI CHÙA NỔI TIẾNG

(Kèm theo Công văn số 156/UBND-VX ngày 05 tháng 10 năm 2011
của UBND tỉnh Quảng Ngãi)

1. Chùa Pháp Hóa (số 334 Đường Trần Hưng Đạo, phường Trần Phú, thành phố Quảng Ngãi).

Chùa Pháp Hóa nguyên là chùa “Phật giáo Quảng Ngãi” - trụ sở của Ban Trị sự Phật giáo tỉnh Quảng Ngãi.

Năm 1955, Giáo hội Tăng già và Hội Việt Nam Phật học Quảng Ngãi chủ trương vận động xây dựng một ngôi chùa làm trụ sở hành đạo của Phật giáo tỉnh Quảng Ngãi. Song hành với công trình xây dựng chùa vào năm 1956, Giáo hội Tăng già và Hội Việt Nam Phật học Quảng Ngãi tổ chức tạo khuôn, đúc tượng phật, quả hồng chung tại sân chùa dưới sự chứng minh của Hòa thượng Thích Đôn Hậu và Thượng tọa Thích Mật Nguyễn. Sau một năm, vào mùa Phật đản 1957, lễ lạc thành được tổ chức với tên là “Chùa Phật giáo Quảng Ngãi”. Ngôi chùa này còn gọi chùa Tỉnh Hội là trụ sở của tổ chức, hoạch định, điều hành công tác phật sự của Phật giáo Quảng Ngãi.

Ngày 13/10/1967 tại công tam qua chùa Tỉnh Hội, Đại đức Thích Hạnh Đức tự thiêu để phản đối Sắc luật 23/67. Vào mùa Xuân năm 1973, Tăng tín đồ tuyệt thực 48 tiếng đồng hồ tại sân chùa Tỉnh Hội để cầu nguyện cho Hòa bình tại Việt Nam.

Đến năm 2006, Ban Trị sự Phật giáo tỉnh Quảng Ngãi tiến hành đại trùng tu chùa Tỉnh Hội và chuyển đổi tên chùa Tỉnh Hội thành chùa Pháp Hóa (Tổ khai sơn Chùa Thiên Ân và Phật giáo Quảng Ngãi).

2. Sắc tứ Tổ đình Thiên Ân (thị trấn Sơn Tịnh, huyện Sơn Tịnh).

Sắc tứ Tổ đình Thiên Ân tọa lạc trên đỉnh núi Thiên Ân, cao 106m nằm bên bờ tả ngạn sông Trà Khúc, phía Đông Nam huyện Sơn Tịnh, Đường lên Thiên Ân hình xoắn ốc, phong cảnh nên thơ, đứng bên hữu ngạn sông Trà nhìn qua, ta có cảm giác như ngọn núi nằm ngay trên mặt sông Trà, nên được người xưa gọi là Thiên Ân niêm hà (ấn trời đóng trên sông) với niềm tin thiêng liêng vào một vùng đất địa linh sinh nhân kiệt.

Chùa Thiên Ân được xây dựng từ năm 1695 với quần thể tháp mộ các thiền sư cao tăng, được xây dựng qua nhiều thế kỷ. Lúc đầu chùa Thiên Ân chỉ có một thảo am do Thiền sư Pháp Hóa, thế danh là Lê Diệt (Duyệt) sinh năm 1670, húy Thượng Phật hạ Bảo - Lâm Tế trụ trì. Năm Vĩnh Thịnh thứ 11 (1717), chúa Nguyễn Phúc Chu ngự đề bằng sắc “Sắc Tứ Thiên Ân Tự”. Hiện nay, chùa còn giữ được chiếc đại hồng chung đúc do làng chú Tượng (Mộ Đức) đúc niên đại “Thiệu trị ngũ niên tuế thứ Ất Tỵ tứ nguyệt sơ thập nhật” năm 1845, tiếng rất thanh, ngân xa và được huyền thoại là chuông thần. Trong chùa còn có giêng Phật, hạt lúa thiêng... cũng nhuộm đầy huyền thoại.

3. Chùa Ông

Chùa Ông thuộc thị tứ Thu Xà, xã Nghĩa Hoà, huyện Tư Nghĩa, cách thành phố Quảng Ngãi 10 km về phía Đông.

Chùa Ông - tên chữ là Quan Thánh Tự được xây dựng vào năm 1821, là ngôi chùa cổ còn lại, còn nguyên vẹn duy nhất trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi. Chùa có giá trị lớn về mặt kiến trúc, nghệ thuật, thể hiện qua các mảng chạm khắc, đắp nổi các khám thờ, bộ vì kèo, đỉnh mái, bình phong... với các mô típ trang trí tứ linh, lưỡng long tranh châu, cảnh mai hoa cúc, dây leo thực vật... hết sức tinh tế sống động.

Chùa Ông đóng vai trò quan trọng trong đời sống tâm linh của du khách bốn phương. Hàng năm, vào các ngày lễ, Tết, nơi đây thường diễn ra các hội hè và lễ bái...